

A GĀN DĒC A PĒC NA SĒB KŪ A TIMOTI

I Maa Pool na i a Yesu Kırısıto nitõnää, nitää le a sī Fafaara Nāaŋmın na 'yer nī a Yesu Kırısıto na i a sī tıertō jie. **II** N seere na kuro a Timoti na i a n binõnää soçfū jūu. Wāefū, nī nibaal, nī nyā'maar na yi a Sāa Nāaŋmın nī a sī Soro Yesu Kırısıto sē, a be a fu sē.

III A le in chen a Masedonıya, n kpākpāan fu naa ıka fu jāne a Efesus na fu wile a nibe bamıne a ba taa wile wiil yuo go ε. **IV** Wiilfu ba ka ba ta de ba māe ku jir wiilfu ε, nī a sāakpāmıne tutaa na ba tara baarfu ε. A anyāna le waara nī nechire, ban naa tõnō a le a Nāaŋmın na buor nī soçfū. **V** Tiche a wiilfu nyā le waara nī nõfū na yi nyāvila pō, tuer vila pō nī yelmāe soçfū pō. **VI** Nibe bamıne bar naa a anyā tī na ba 'yere 'yer vorsi. **VII** Ba buor naa ıka ba i a nee wiwiilbe, na baa bōc a par a le ban 'yere ε, bū na a bonsı ala ban 'yer ıka a see naa ε.

VIII Faa nyε, sun bōon naa ıka a nebināa vila na, ala i nire tun a le an wile. **IX** Sı mī bōon naa ıka, a nebināa ba bin ku a nitorsı ε, tiche wu bin ku a bala na sōonō a nee, nī a bawōnsı, nī a bala na ba turo le a Nāaŋmın na buor ε, yelbe-ırbe, nī a bala na ba puoro ε, na ba sōonō Nāaŋmın yuor, nī a bala na kuro a ba sāamıne, nī a ba mamıne na ba i nukurbō, **X** nī a sēsēnbē, nī a bala na lieb buor taa, nī a bala na lieb daara a ba taaba, nī a jir ımarba, nī a bala na ımara jir pōrō nī, nī

yele jaa na chire ní a yelmæs wiilfu. **XI** A wiilfu anyã yire na a dãnfo Nääñmin na i a tür suç 'yer nõç wõn de kú ma së.

XII N puor naa a sì Soro Yesu Kırısitö yääan, wõn kú ma kpëç bojüu wú nyen a n sçofu, na wú 'yõç ma a wú tõmõ pç. **XIII** N gba na dõç i Nääñmin yosõñõ, gere a nibe, naa i jebuçro, tiche Nääñmin wa kääan a n nibaal, bojüu n in a le in ba sçoo de ní babõçfu jüu, **XIV** tiche a sì Soro wæefu waa naa, ní a sçofu, ní a nõfo ala na be a Yesu Kırısitö 'yõç.

XV A yelmæs 'yer ní nyã, na a i yelmæs ika nüre wú sçoo de. Yesu Kırısitö wan a wer pç ika wú wa faa yelbe-ırbe, tiche maa le gar ba jaa. **XVI** Tiche a le jüu le so ka Nääñmin kaa n nibaal, ka a na to a n po, a maa na i a yelbe-ırre gar ba jaa, ka Yesu Kırısitö wiil a wú kãnyir na ba tara baarfú kú ma, ka n i wiilfu kú a bala na wa sçoo wú nyen nyevvur na ba tarabaar fu ε. **XVII** Põpäanyã a Nää 'lo na ba tara pielfu ε, a 'lo na ba kpire ε, a 'lo sun ba nyere ε, a Nääñmin bõ'yen tεε, wú nyere 'yõçfu ní tür bïbir ní bïbir jaa. A i a le.

XVIII N bie Timoti, n kuro fu naa a wiilfu anyâna tun a le a Nääñmin 'ye'yeren na dõç 'yer a fu 'yer, ala i fõu turo a le, fon jeb a jeb vüla 'lo. **XIX** Tara sçofu ní pütivíla, bojüu nibe bamine tör naa a vüla 'lo maalfu bar ka a ba sçofu bõbür. **XX** A ba pç le Hümünayas ní Aleksanda, bala le n de kú a Satan ka ba na jän ta fere sõçnõ Nääñmin yuor ε.

II

I A le jüu, a ala na de nie ní nyã, n kpäkpäan

yin ika yi suɔrɔ, Nāaŋmīn suɔrfu, na yi ma suɔrɔ kʊrɔ taa, tɪ na yi ma puor Nāaŋmīn yāan kʊ nɪre jaa. **II** Yi mɪ suɔrɔ Nāaŋmīn kʊrɔ a nāmīne nɪ a bala na i a kpāen dēme, ka a le na vɛ ka sun jēn āgān 'maar nɪ nyā'maar na sɪ maala a le a Nāaŋmīn na buɔrɔ. **III** A nyā le tor, naa pele a sɪ Fafaara Nāaŋmīn puɔ. **IV** 'Lɔ le buɔrɔ ika nɪre jaa wu nyɛ faafu, na wu wa bɔɔ a yelmāe. **V** Bojūu Nāaŋmīn bɔ'yen tɛe le be be, nɪ 'ma'maala bɔ'yen na be a Nāaŋmīn nɪ a nīsaalba chara pɔ, 'lɔ le a nɪre Yesu Kırıṣito. **VI** 'Lɔ le de a wu nyevvɔr yab faan nɪre jaa. A 'yer nyā le a Nāaŋmīn kʊ sɪ ika sɪ muɔl a pɔpāanyā. **VII** A le le so ka Nāaŋmīn ir ma ka i mʊmʊɔlɔ nɪ a nɪtɔnāa. Yelmāe jaa le n 'yerɛ, n ba ɻmara jir ε, ika n i a wiwile kʊ a bala na ba i a Juu nɪbe ε, sɔɔfʊ nɪ yelmāe pɔ.

VIII Maa bofʊ le ika jie jaa, a dɔɔr wa suɔrɔ Nāaŋmīn, ba jeer a ba nuur puoro, na ba maala a le a Nāaŋmīn na buɔrɔ, na ba ta tara suur nɪ nechire ε.

IX Le le a pɔbɔ mɪ, ba ma su bon pɔɔ a āgān, tɪ na ba ta ma mal pir a jukɔɔl nɪ a selma nɪ a lersi bɪ a fɔɔr ala daa na i tuo ε, **X** tiche tɔsɔn le seen a pɔbɔ bala na 'yɔɔnɔ Nāaŋmīn.

XI Pɔbɔ ba ma jān i gbul na ba siir ba māe chelə a le a nɪdierbe na wile. **XII** N ba bar sɔr ika pɔɔ jaa wu wile bɪ tara kpɛɔ daba ju ε, tiche wu ma i gbul. **XIII** Bojūu Adama le a Nāaŋmīn de nie mɛ tɪ na wu wa mɛ a Hawa tu. **XIV** Satan ba dɔɔ nie bel Adama ε, tiche a Hawa le wu bel ka wu sɔɔ Nāaŋmīn nɛε. **XV** Tiche a pɔbɔ na nyɛn faafu tu

bie dɔɔfʊ pɔ, ala i ba chene na tara sɔɔfʊ nɪ nɔfʊ na ba i cheche nyɔɔrɔ ba mæs vila.

III

I A 'yer ɪn yelmæs ika, nɪre 'lɔ na buɔrɔ ika wʊ i a pupuorbiir nɪdiere, wʊ buɔrɔ na tɔsɔ. **II** Pɔpāanyā, a pupuorbiir nɪdiere wʊ ta tara mabfʊ jaa ε, na wʊ tara pɔɔ bɔ'yen tεε, na wʊ nyɔɔrɔ wʊ mæs, na wʊ i nɪ'yɔɔ naa, na wʊ diere sāanba, na wʊ bɔɔ wiilfʊ. **III** Wʊ ta i dāburo ε, wʊ ta i gɔ'bʊr ε, tiche wʊ siir a wʊ mæs, na wʊ ta i jɛbɔɔrɔ ε, na wo ta nɔ libie ε. **IV** A seen ika wʊ tɔɔ kaara a wʊ mæs yir vila, ka a wʊ bibiir wɔnɔ a wʊ toor, na ba 'yɔɔnɔ wʊ. **V** Ala i nɪre kɔ tɔɔ a wʊ mæs yir kaa ε, ŋmɪne wʊn i tɔɔ kaa a pupuorbiir? **VI** Wʊ ta i nɪre nyā na kpe a puorfʊ pɔ paal ε, na wʊn wa buɔrɔ yuor na wʊ mɪ faa lo a gefʊ pɔ nɪtāa a Satan. **VII** Wʊ i nɪre 'lɔ a bala na ba puoro ε, na 'yɔɔnɔ, ka le ba le ε, ban 'yɔɔ wʊn vã ka wʊ lo a Satan beraa pɔ.

VIII A sɔsɔnbɔ, ba mɪ tara nɪbijε na ba ta tara neer ayi ε, na ba ta maal ba mæs dānyurbo ε, na ba ta i nɪfɔlbɔ ε. **IX** Ba nyɔɔ a sɔɔfʊ wiilfʊ yelsɔɔlaa kpɛɔ nɪ t̄ier vila. **X** Yɪ de nie bɛer ba kaa. Ka bala pāa baa tara 'mabfʊ jaa ε, yɪ vɛ ka ba i a sɔsɔnbɔ.

XI A pɔbɔ mɪ, ba tara 'yɔɔfʊ, na ba ta sɔɔnɔ taa yoe ε, tiche ba nyɔɔrɔ ba mæs, tɪ tara yelmæs yele jaa pɔ.

XII A sɔsɔnɔ wʊ tara pɔɔ bɔ'yen tεε, na wʊ tɔɔ kaara a wʊ bibiir, na wʊ tɔɔ kaara a wʊ yir vila.

XIII A sɔsɔnbɔ bala na tɔ vila, na nyen 'yɔɔfʊ ku

a ba māe, nī a 'lafu nī sōfū 'lo ban tara a Yesu Kūrisito pō.

XIV N buorō na ika n wa a fu sē a pōpāanyā, tiche n seere na a kpāafu anyā kōrō fo. **XV** Le le, maa baa tōc wa fōc ε, ka fu bōc le an see ika a pupuorbiir ba nyōrō a ba māe, bala le puoro a Nāaŋmīn nyā na i vor na ba tīe a yelmāe a luur kaar. **XVI** Baal ba be be ε, a yelsōclaa a sī puorfū pō bērma naa. Yesu nyīr a āgān pō. Nāaŋmīn Sīe ir wiil ika wū in Nāaŋmīn bie. A malakası nyē wū naa. Ba muol 'yer a wū 'yer a paalsı pō, ka ba sō de wū a wer wū jaa. Nāaŋmīn de wōn don be a tīr pō.

IV

I Nāaŋmīn Sīe 'yer ka a gā chāa pō ika a baaraa, bamīne na bar a ba sōfū tī chele a sīdēbe belfū, nī a le a sīdēbe na wile. **II** A wiilfū nyā yi naa a neer ayi dēme na ma ḥmara a jīrsī ka a sōc a ba tīr fika kur tol ban 'mon bon 'yōc jāne. **III** Ba wile na nībē ika ba ta kultaar ε, na ba wile ba ika ba chire bōdiir amīne. Tiche Nāaŋmīn na maal a kultaan nī a bōdiir a jaa ika a bala na sōc tī bōc a yelmāe, ba ma de tī puor wū yāan. **IV** Bojūu Nāaŋmīn bōmaalaa jaa vīele na, ka a ba see ika nīre wū tōr bon jaa bar ε, ala i sī ma den nī yāan puorfū. **V** Bojūu Nāaŋmīn 'yerbir nī a Nāaŋmīn sōrfū maal yaa naa ka a i bōsō.

VI Ala i fu den a kpāafu nyā na fu wiil a yēer, fūn in a Yesu Kūrisito tōtōvīla sōc, na fūn guolo a fu māe nī a Nāaŋmīn 'yer nī a sōfū wiil vīla 'lo fūn tūro. **VII** Tōr a jīrsī ala ban ma ḥmara nī a

pɔɔnyōn fuolsı, tı na fɔ wile a fɔ māe a Nāaŋmın sɔr pɔ. **VIII** Bojūu fɔv jān a fɔ āgān ka wu kpēme, a vila na, tı wu kō kor ε, tiche a Nāaŋmın sɔr tufo vila na a sɔi a jaa pɔ, bojūu wu tır nee ku sı a nyevor nyā sın tara a dına nı a nyevor 'lɔ na waara daař kō.

IX A 'yer nyā ı̄n yelmāe ıka, nıre jaa wu sɔc de. **X** A le jūu le sı muɔrɔ tōnō nı tōkpāen, bojūu a sı tıerɔtɔ ben a Nāaŋmın nyā na ı vor pɔ. 'Lɔ le ı a nıbe bala jaa na sɔc wu Fafaara.

XI Kpākpāana na fɔ wile ba a yelsı anyāna a jaa. **XII** Ta vē ka nıre jaa kaa fɔ pɔrɔ fun chene ı pɔlbile jūu ε, tiche fɔ ı wiilfɔ ku a bala na tara sɔcfu, nı a fɔ 'yer, nı a fɔ maalfɔ, nı a fɔ nɔfɔ, nı a fɔ sɔcfu, nı a fɔ chechɛ ıfu pɔ. **XIII** Sere tiche ka n wa, mɔč nıbir kara a Nāaŋmın gān a nıycɔ pɔ, na fɔ muɔlɔ tı wile nı ba. **XIV** Ta mel a Nāaŋmın Sıe 'lɔ wun ku fɔ ε, a daař 'lōnō a nıdierbe na dɔč 'yer tı dɔč fɔ a ba nuur.

XV De a yelsı a nyā tōnō nı tōmō, na fɔ de fɔ māe 'yɔč a tōmō pɔ, ka nıre jaa nyε le a fɔ tōmō na chiine niem. **XVI** Bɔč nyɔč a fɔ māe nı a wiilfɔ ıre a le ne, na fɔ tara kānyir. Fun faan a fɔ māe nı a bala na chele a fɔ 'yer.

V

I Ta 'yer 'yerbikpāen ku danyōn ε, tiche 'yer baalōu ku wu fɔ sāa tɔ sɔc kaar, 'yer ku pɔlbil a fɔ yeer kaar. **II** 'Yere nı a pɔɔnyōn a fɔ mamıne kaar, nı a pɔɔsarbil a fɔ yepɔbɔ kaar, nı chechɛ ıfu pɔ.

III 'Yɔčnō a pɔɔkɔe bala na ı pɔɔkɔe, tı ba tara bon jaa ε. **IV** Ala ı a pɔɔkɔnyıne tara na bibiir

bui yōn, bala le a sēe ika ba turo a Nāaŋmīn nēe, na ba kaara a ba dōerbō a yie pō fika a le a ba dōerbō na dōo kaa ba. Le le pēle a Nāaŋmīn puo. **V** Pōokuor 'lō na ba tara bon jaa ε, ma den a wō tier wō jaa ku Nāaŋmīn, tī na wō ma suɔrō Nāaŋmīn tāsōo ni mōtōo a wō bōbōorsi 'yōo, **VI** tiche a pōokuor 'lō na buɔrō āgān volaa, wō kpīn tī yōoro. **VII** Ku ba a kpāafū anyāna, ka nīre ta nyē a ba 'mabfū ε. **VIII** Ala i nīre baa sōo a wō nībe ε, bui a wō yir dēme ε, a kaara fika wō tōr naa a sōofū, tī ire deer gar nyā na ba i a Yesu turo ε.

IX A pōokuor 'lō na ba ta yuom lījaata sere ε, taa ire wa 'yōonō a wō yuor a pōokōe gān pō ε. Wō i pōokuor 'lō na dōo kul sīr bō'yen tēe, ka a sīre wa kpi tī che wō bar, tī wō chēne nyōoro wō māe ba kul sīre go ε. **X** Nībe ba bōo wō a wō tō vīla jūu, ni a le wōn dōo guol a wō bibiir, na wō ma sōo diere sāanba, na wō ma pēere a Nāaŋmīn nībe gbēe, sōnō ni a nībaalsi, tī maala vīla jaa buro.

XI Tiche ta 'yōo pōokō'yōlo yuor a pōokōe gān pō ε, bojūu sīre kulfū volaa wa gar a le ban nō a Kīrisīto, ban buɔrō na sīre kulfū. **XII** A le ban lon Nāaŋmīn 'yer tōrfū pō, bojūu ba sōon a nēe ban pōl'yōo a Kīrisīto bar. **XIII** A le puor, ba ma buɔrō na ika ba yōorō pōrō tulo yie yōorō, a ba i yie tuulfū tēe ε, tī ba in gagarsi, na ba kpiere nībe 'yer 'yersi pō 'yere a le na ba sēe ika ba 'yere ε. **XIV** A le jūu, n buɔrō na ika pōokōe na chēne kpāen, ba kul sīrbē, na ba dōo bibiir, na ba tōo i pōo mīn kaara a ba yie, na ba ta ku a dōsōo sōr

ka wu sōč a sī yuor ε. XV Bamine līeb sūre jaa turo a Satan puor.

XVI Ala i pōč nyā jaa na puoro tara yir dēme ka ba i pōčkōe, wu kaara ba tī ta kō a pupuorbiir wōm ε. A pupuorbiir ba kaara pōčkōe bala tēe na ba tara nīre jaa, ka wun kaa ba ε.

XVII A nīdierbe bala na tōnō vīla, yī 'yōčnō ba, tī sōnō ba nī bonsī, bala le mōčlō a 'yer tī wile. XVIII Bojūu a Nāaŋmīn gān 'yer īka, "Ta lū a nadar nēe 'lō wa vara a chi ε." (Mosesi Gāma Na Tu Anūu 25:4)

XIX Taa nīre wa sōčrō nībō'yen 'yer wun 'yer dōčl a nīdieri ju ka bala ba ta ayi bū ata ε. XX A bala na ma maala a yeldēbe, wiil ba a ba sōčnaa a nīyōč niem, ka a ba taaba na che na joro dābāε.

XXI N kpāana yī naa a Nāaŋmīn nī a Yesu Kīrīsīto nī a malakası bala wun ir niem īka, yī gu yī māe a kpāafō anyāna pō, na yī ta oor ε. Yī taa turo nībē nōnō ε.

XXII Ta pōč ir nīre ka wu i nīdieri ε, ta pōč a nībē bamine yeldēbe pō ε, gu fu māe.

XXIII Ta nyuro kōč tēe ε, ma nyū dāa bālāa a fu pōč baal jūu, a fōn maa yaar tī i baal ε.

XXIV Nībē bamine yeldēbe gān chāa pō, na a dōč ba nie chen a 'yer tōrfō jie, tīche ka bamine yeldēbe ma tu ba chen a be. XXV Le le a tōvīel amine ma gān chāa pō, a ala gba na ba yī ε, kō tōč sōčl ε.

VI

I Bala jaa na be a gbāgbaar tōmō pō, ba 'yōčnō a bala na tōč ba, ka nīre kōč tōč 'yer a Nāaŋmīn yuor 'yerdeer ε, nī a sī wiilfō ε. II A gbāgbaar

bala na tara a nübərə a ba i Yesu turbo, ba ta və̄ ba 'yōčfʊ ε, ban 'mataa puoro jūu ε, ba ir nyāā 'yōč tōnō kōrō ba, bojūu ba puoro naa ka ba nō ba. Wile a anyāna na fu kpākpāana ba.

III Ala i nüre wiil wiil yor na ba tu a sī Soro Yesu Kırıṣito wiilfu ε, nī le a Nāaŋmīn 'yerbie na 'yer ε, **IV** a nübə nyā wile na wu māε, na waa bōč bon jaa ε. Wu ma chīre na nī a 'yerbie, bojūu a nyentāan fika a wu tīer sōč naa. A le vē naa ka wu tara nyuur na wu ma jeeεre, na wu ma tūrō a wu taaba, na wu ma tara tīer deer nī a wu taaba. **V** Na ba pāa ma chīre taa nī tīer sōčnsi. Baa bōč a yelmāε ε, na ba tīer ika a Nāaŋmīn puorfū in lefu yele le.

VI Tīche Nāaŋmīn sōr tufū in lefu bon, ala i a ala fon tara seen fu naa. **VII** Bojūu saa waan bon jaa a wer nyā pō ε, na sī kō le de bon jaa yin a wer pō ε. **VIII** A le jūu, ala i sī tara na bōdiir nī bōsursi, sī vē ka a seen sī. **IX** A bala na buorō ika ba i tara dēme, ma lon beer kaa chēbaa pō, ka jōl tīer nī vōldēbe ma tōč a nübə chiine sōčfū nī a wefu jie. **X** Bojūu libie nōfū i naa yelbier jaa buorō nyūr, ka a bamine na buorō ika ba le, ba tōčn jāan a yelmāε, na ba kpe wōm pō.

XI Tīche a fōv 'lō na i Nāaŋmīn nüre, tōč yi a anyāna a jaa pō, na fu turo yeltorsi, na fu i Nāaŋmīn nüre, tara sōčfū na fu tara nōfū, na fu tara kānyir, na fu i nī he le le le. **XII** Jeb a sōčfū jeeε na fu nyōč a nyevur na ba tara baarfū taa leε. 'Lō pō le a Nāaŋmīn buol fu a daar 'lōnō fon chiir a fu pōč a nyōč niem. **XIII** N kpākpāana fu naa a Nāaŋmīn nyā na kōrō a bonsi a jaa nyevur

niem, ní a Yesu Kırısito na 'yer a wu yelmāe na wu chiir a wu puɔ a nää Pontius Pilate niem, XIV n kpâkpâana fu naa ıka fu bő̄ tara a Nääñmün nebinsi ka a ta tara deer, buı 'mabfu ε, tı tän a sı Soro Yesu Kırısito waa daaar. XV 'Lö le a Nääñmün na waan a ső̄c 'lo wun 'yő̄. Nääñmün tee le seen däñfū ní a kpē̄, na wu ı a nämüne ba jaa Nää, ní a sorbo ba jaa Soro. XVI 'Lö tee le be be ba kpire ε, na wu be chää 'lo po nire na kő̄ tő̄gbur ε, a 'lo nire na ba nyere ε, buı na tő̄gbur ε. 'Lö le a 'yő̄fu ní a kpē̄ seen ső̄c jaa. A ı a le.

XVII A bala na ı a taraa dëme a pȭpâanyā, kpää ba ıka ba ta wile ba mäe buı de a ba tıer 'yő̄ a bȭtarsi ala po ε, tiche ba dıel Nääñmün nyā na ku sı a bȭburc burcısı a jaa a sı de chile ní. XVIII Kpää ba a ba tõnõ vila na ba nȭc a vila tõmõ po, na ba ı yëbȭnbȭ põnõ a ba bonsı. XIX A le ban bine na nãbonsı guro ní a nidaar, ka ba na nyε a nyevor 'lo na ı a yelmāe nyevor.

XX A fȭu Timoti, gu a ala ban de 'yő̄ a fu nüu po, na fu bar a 'yervor ní a nechire ala na ba tara par ε, ban buɔlɔ a bȭfu, XXI bamüne na kpâkpâana ní a yelsı anyāna, ba bar a scofu sör. Nääñmün wãefu wu be a fu s̄ē.

**A Nāaŋmūn Nətur Oaalaā Gān, Burfuɔr
Birifor, Southern: A Nāaŋmūn Nətur Oaalaā Gān,
Burfuɔr New Testament**

copyright © 2006 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Birifor, Southern

Contributor: Aramaic Bible Translation, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

97b1f1fe-19fd-52d9-9481-ad2a6ade2772